

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΕΤΟΣ Α'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΙΘ'.

Η ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ.

Τὸ ὄνομα τῆς βασιλίσσης ταύτης εἶναι δημοτικώτατον ἐτι ἐν Αἰγύπτῳ, χάρις τῷ ὀβελίσκῳ, ὅστις ἔφερε τὸ ὄνομά της. Οὐχὶ ὁμῶς πάντες γινώσκουσι τίς ἦν ἡ περιλάλητος αὐτῆ γυνή. Διὰ τοῦτο ἀπεφασίσαμεν ἵνα διὰ τῆς «Ἀνατολῆς» προσφέρωμεν τοῖς ἀναγνώσταις μας σύντομον βιογραφίαν αὐτῆς.

Ἡ Κλεοπάτρα ἦτο ἡ δευτερότοκος θυγάτηρ Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ. Οἱ Ἀλεξανδρινοὶ ἀνεθίβασαν αὐτὴν εἰς τὸν θρόνον μετὰ τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ της Πτολεμαίου· ἀλλ' αὐτῆ, φιλόδοξος οὔσα, δὲν ὑπέφερε νὰ μετέχη καὶ ὁ ἀδελφός της τῆς ἐξουσίας. Πᾶν μέσον λοιπὸν μετεχειρίσθη, ὅπως καταστῆ ἡ μόνη τοῦ θρόνου κάτοχος. Ὁ λαός, πληροφορηθεὶς τὰ σχέδιά της, ἐξεδήλωσε πρὸς αὐτὴν τσαυτὴν περιφρόνησιν, ὥστε αὐτῆ, μὴ δυναμένη πλέον νὰ διατελῆ οὔσα σεβαστὴ καὶ ἐπίφοβος, ἀπεφάσισε νὰ παραιτηθῆ τοῦ θρόνου ὑπὲρ τοῦ μικροτέρου αὐτῆς ἀδελφοῦ, Πτολεμαίου καὶ αὐτοῦ καλουμένου, καὶ νὰ ἀπέλθῃ εἰς Συ-

ρίαν παρά τινι μικροτέρῳ αὐτῆς ἀδελφῆ, Ἀρσινόῃ τοῦνομα, περιμένουσα εὐνοικωτέρας περιστάσεις.

Τῷ ὄντι, δὲν παρήλθε χρόνος πολὺς καὶ ἡ τύχη ἐφάνη αὐτῇ ὑπὲρ τὰς προσδοκίας της εὐμενῆς. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ μετὰ τὴν ἐν Φερσάλοις νίκην, ἐπεβίβασθη ἐν Ρόδῳ καὶ ἀπέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον. Τοῦ Ρωμαϊκοῦ στόλου προσεγγίσαντος εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὁ πεφοβισμένος Ἰπποτίνος, ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου Πτολεμαίου, συνεβούλευσεν αὐτὸν νὰ φύγῃ, οὗτος δὲ ὑπήκουσε.

Ὁ Καῖσαρ προσωρμίσθη εἰς τὸν λιμένα μετὰ μόνους 3200 ἄνδρας, κατ' ἄλλους δὲ μετὰ 4000 πεζοὺς τε καὶ ἵππους. Ἐφθάσε δὲ ἀκριβῶς τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Πομπηίου (α). Μὴ συναντήσας δὲ ἐμπόδιόν τι, ἀπεβίβασθη εἰς τὴν ξηρὰν, ἐνθα συνήνητσε πρῶτον τὸν Θεόδωτον, ὅστις ἐκόμιζεν αὐτῷ τὴν πρὸς τοῦτο τηρηθεῖσαν κεφαλὴν τοῦ φίλου

(α) Περὶ ταύτης ἴδὲ καὶ ἡ «Ἀνατολῆς» φυλλ. 157. σελίς 245 καὶ ἐπ.

του Πομπηίου και τον δακτύλιον (α) της εξουσίας αυτού, ὄνπερ ἐκείνος ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ, και ἐπὶ τοῦ δακτυλιο-λίθου τοῦ ὁποίου ἦν γεγλυμμένος λέων κρατῶν διὰ τοῦ ποδὸς σπάθην. Ὁ Ἰούλιος Καίσαρ, ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς ἀποκοπίσης κεφαλῆς, ἔστρεψεν ἀλλαχού τὸ βλέμμα, ἔλαβε τὸν δακτύλιον, ἔξῃατο κλαίων. Διέταξε δὲ ὅπως πάραυτα ἡ κεφαλὴ καὶ μετὰ ἀρωμάτων πολυτίμων, ἡ δὲ κόνις αὐτῆς τεθῆ, ἐν τῷ ναῶ τῆς θεᾶς Νεμέσεως.

Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ Καίσαρ εἰσέβαλε μετὰ τόσῳ εὐαρίθμου στρατοῦ και ἐπειδὴ περιεργόνησε τὸν λαὸν καταλαβὼν τὴν Ἀλεξανδρείαν δι' ἀναπεπταμένων σημειῶν, φερουσῶν τὰ Ρωμαϊκὰ σύμβολα, σημεῖον τοῦτο καταλήψεως τῆς χώρας και προσαρτήσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν, ὁ Ποῦνιος, ἐνθαρρυνθὲς ἐκ τοῦ εὐαρίθμου στρατοῦ τοῦ Καίσαρος, και ἐκ τῆς ἐκδηλωθείσης πρὸς τὴν πρᾶξιν του ἀντιπαθείας τοῦ λαοῦ, διέταξε τὸν στρατὸν ἵνα ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἀκίλλα και τοῦ Βασιλέως, πολιορκήσῃ τὴν Ἀλεξανδρείαν. Ὁ Καίσαρ ἀτρόμητος ὀχυροῦται ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῷ δεσπόζοντι τοῦ λιμένος. Ὁ Ἀκίλλας μετὰ 20,000 πεζῶν και 2,000 ἵππεων (ἐν οἷς πλεῖστοι Ρωμαῖοι ὀπαδοὶ τῶν Πτολεμαίων), ποιεῖ ἔφοδον κατὰ τοῦ ἀνακτόρου, ἀλλ' εἰς μάτην, καθ' ὅσον ὁ Καίσαρ, νοήσας ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντι-

(α) Κατὰ τὸν Μακρόβιον, οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἔφερον τὸν δακτύλιον ὡς κόσμημα, ἀλλ' ὡς σφραγίδα, καθὼς και σήμερον ἐτι γίνεται παρὰ τοῖς Μουσουλμάνοις.

στῆ κατὰ τόσων μαχητῶν, κατώρθωσε νὰ θέσῃ πῦρ εἰς τὸν παρὰ τὴν ἀκτὴν ἐχθρικὸν στόλον. Τὰ πῦρ οὐ μόνον παρηγάλωσε τὰ πλοῖα, ἀλλὰ δεινῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὠθούμενον προσέβαλε και τὴν βιβλιοθήκην, ἀποτεφρῶσαν τὰς 400,000 τόμων τῆς. Τὸ στρατήγημα τοῦτο ἐπὶνεγκε σύγχυσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ· ὁ δὲ Καίσαρ, δραξάμενος τῆς περιστάσεως, ἠχμαλώτισε τὸν νεαρὸν βασιλέα και κατέλαβε τὴν νῆσον τοῦ Φάρου, ἀφ' ὅπου ἠδύνατο εὐκολώτερον νὰ ἐπισιτισθῇ.

Ἐνῶ ἐν τῷ λιμένι Ἀλεξανδρείας τοιαῦτα συνέβαινον, ἡ Κλεοπάτρα ἐλπίζουσα, ἡ μᾶλλον πεπεισμένη ὅτι θὰ εἴλκυε τοῦ Καίσαρος τὸν ἔρωτα, συνοδευομένη ὑπὸ μόνου τοῦ Σικελοῦ Ἀπολλοδώρου, ἀναχωρεῖ ἐκ Συρίας ἐπὶ εὐθραύστου πλοιαρίου και διευθύνεται εἰς Ἀλεξανδρείαν. Ἀφικνεῖται ἐνταῦθα ἐν νυκτὶ ἀσελήνῳ, ἀποβιβάζεται και μεταβαίνει πάραυτα εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Καίσαρος. Ἀλλὰ πῶς νὰ εἰσέλθῃ χωρὶς ν' ἀναγνωρισθῇ; Περιτυλίσσεται ἐντὸς ὀθόνης και μεταβάλλεται εἰς φορτίον, ὅπερ ἀνέλαβε τὸν κόπον ὁ Ἀπολλοδώρος νὰ μεταφέρῃ ἐπ' ὤμων, λέγων τοῖς φύλαξιν ὅτι περιέχει ἀντικείμενα τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος. Οὕτω κατώρθωσεν ὁ Σικελὸς νὰ εἰσάξῃ τὴν Κλεοπάτραν εἰς αὐτὴν τοῦ Καίσαρος τὴν αἴθουσαν.

Τί ἐπηκολούθησεν ἐκεῖ, τί ἐλέχθη, ἡ ἱστορία δὲν ἀναφέρει..... Τοῦτο μόνον γινώσκουμεν, ὅτι ἀργότερον ὁ Καίσαρ ἐκυπτεν εἰς πᾶν νεῦμα τῆς Κλεοπάτρας και ὅτι ἐδωρῆσατο αὐτῇ τὸν θρόνον τῆς Αἰγύπτου και μετ' αὐτοῦ τὰς παρ' αὐτοῦ

ἐπενεχθείσας νίκας πρὸς ὄφελος τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐν τούτοις ἐξακολουθοῦμεν τὴν διήγησίν μας.

Ἡ Ἀρσινόη μετὰ τὴν ἀπόδρασιν τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἐξασκοῦσα ἐπιρροὴν τινα ἐπὶ μέρους τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ, ἐξελέξατο τὸν φίλον τῆς Γανυμίδην ὡς ἀρχηγὸν και ἀνέθηκεν αὐτῷ τὸ ἔργον τῆς κατὰ τοῦ Καίσαρος ἐπιθέσεως διὰ ξηρᾶς. Ἀλλ' οὗτος ὠχυροῦτο καθ' ἡμέραν πλειότερον ἐν τῷ τμήματι ὃ κατεῖχεν, ἰδίως ἐν τῷ Φάρῳ, και περιέμενεν ἀτρομήτως τὴν μάχην.

Ὁ Γανυμίδης κατεστρατηγήσατο αὐτὸν διὰ τῆς ἀποκοπῆς τοῦ ὕδατος πρῶτον, ἀλλ' ὁ Καίσαρ ὠρύξας φρέατα, προεμηθεύθη ἱκανὸν ὕδωρ. Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιβουλή ἤρξατο ζωηρά. Ὁ Καίσαρ ἠμύνητο μετὰ γενναϊότητος και θάρρους ἐξόχου, ἀλλὰ συνεπεία ἀταξίας ἐπεληθούσης ἐν τῇ κρισιμωτέρῃ τῆς μάχης ὥρα, ὁ Καίσαρ ἀπώλεσε 400 ἀνδρας· φοβηθεὶς δὲ μὴ αἰχμαλωτισθῇ, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν και κατώρθωσε νηχόμενος νὰ φθάσῃ τὰ πλησιέστερα πλοῖά του. Καὶ ὁμοῦς, και τοὶ ὁ Καίσαρ ἀπῆλθεν, οἱ στρατιῶταί του ἐξηκολούθησαν οὕτω μαχόμενοι, ὥστε οἱ Αἰγύπτιοι δὲν κατώρθωσαν νὰ καταλάβωσι τὸ ἀνάκτορον. Ἰδόντες οἱ πολιορκηταὶ ὅτι πᾶν μέσον ἀπέβαινε μάταιον, ἐπεδόθησαν εἰς τοὺς δόλους. Προέτεινον εἰρήνην, ἐπὶ τῷ ὄρῳ νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Πτολεμαῖος, ὅπως ἐπικυρώσῃ αὐτήν. Ὁ Καίσαρ, μηδὲν φοβούμενος τὸν νεαρὸν πρίγκιπα, τὸν ἀπηλευθέρωσεν, ἀλλ' οἱ Αἰγύπτιοι τότε ἐν ταῖς διαπραγματεύσεσιν ἔφερον τοιαῦτα προσκόμματα,

ὥστε οὐδὲν ἐγένετο. Βαθμηδὸν δὲ ἔφερον τὸν Καίσαρα εἰς οὐχὶ εὐάρεστον θέσιν.

Ὁ Μιθριδάτης ἐν τούτοις, βασιλεὺς τῆς Περγάμου, εἰδοποιηθεὶς ἐγκαίρως παρὰ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος περὶ τοῦ δυσχεροῦς τῆς ἑαυτοῦ θέσεως και παρακληθεὶς παρ' αὐτοῦ νὰ σπεύτῃ εἰς βοήθειάν του, θεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς ἰσχυρᾶς στρατιᾶς, εἰσήλασεν εἰς Αἴγυπτον. Διαβὰς δὲ τὸν Νεῖλον και τὰς διαφόρους διώρυγας, ἐνεφανίσθη ταχέως ὑπὸ τὴν Μέμφιδα, ἣτις ἠνοιξεν αὐτῷ τὰς πύλας ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει ὅτι θέλει οὗτος σεβασθῇ τὴν τεζῶν και περιουσίαν τῶν κατόικων.

Ὁ νεαρὸς Πτολεμαῖος, πληροφορηθεὶς περὶ τῆς προσεγγίσεως τοῦ Μιθριδάτου, ἐξαπέστειλε πάραυτα στρατὸν, ὅπως παρακώλυσῃ τὴν μετὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ Καίσαρος ἐνωσίν του· ἀλλ' οἱ Αἰγύπτιοι ἠττήθησαν και οἱ δύο συμμαχικοὶ στρατοὶ ἠνώθησαν εἰς ἓνα. Τότε δὲ συνῆψαν μάχην πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους καθ' ἣν οἱ τελευταῖοι ἠττήθησαν κατὰ κράτος. Τοῖς Ἀλεξανδρινοῖς μετὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἐπὶ κεφαλῆς οὐδὲν ἄλλο μέσον σωτηρίας ἐναπέμεινεν ἢ νὰ ριφθῶσιν εἰς τὸν ποταμὸν, ἐνθα ὁ ἀτυχὴς βασιλεὺς των εὔρε τὸν θάνατον, ἀνατραπέσης τῆς λέμβου ἐφ' ἧς ἐπέβαιναν.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Καίσαρ ἐγένετο κύριος τῆς Αἰγύπτου ἀπάσης, ἦν ἀντὶ νὰ διοικῆ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ρώμης, παρεχώρησε τῇ Κλεοπάτρῃ, ἣν ἀνεκῆρυξε βασίλισσαν μετὰ τοῦ ἐτέρου ἀδελφοῦ τῆς Πτολεμαίου. Ἡ Ἀρσινόη και ὁ Γανυμίδης ἐξωρίσθησαν, ὁ δὲ Καίσαρ, καθὰ προέφημεν, ἐκυπτεν ἐκτοτε

εις τὰ νεύματα τῆς περιλαλήτου Σειρή-
νος, ἐξ ἧς ἔσχεν υἷον, κληθέντα Καισα-
ρίωνα. Ἄλλ' οἱ ἐν ὄπλοις συνάδελφοι
τοῦ Καίσαρος, οἰκτείροντες τὸν ἄθλιον
αὐτοῦ μετὰ τῆς Κλεοπάτρας βίον, ἤλε-
ξαν αὐτὸν τόσῳ πικρῶς, ὥστε, συναί-
σανθεις τὴν θέσιν του, μετεμελήθη, ἐγ-
κατέλιπε τῇ βασιλείᾳ τὸν Καισαρίωνα,
καὶ ἀπῆλθεν ἐξ Αἰγύπτου τῷ ἔτει 47
Π. Χ.

Ἡ Κλεοπάτρα δὲν εἶχεν εἰσέτι συμ-
πληρώσει τὸ 20 ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς,
ὁπότεν ὁ Ὀκτάβιος Καῖσαρ (ἀνεψιὸς τοῦ
Ἰουλίου) καὶ ὁ Ἀντώνιος, διένειμον τὸ
Ρωμαϊκὸν κράτος. Ἡ Ἀνατολή ἔλαχε
τῷ Ἀντωνίῳ. Οὗτος δὲ, ὅπως δεχθῆ τὰς
τιμὰς, ὧν ἕνεκα τοσοῦτον ἐμόχθησε μα-
χόμενος, μετέβη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐκεῖ-
θεν δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑποδεχόμενος με-
γαλοπρεπῶς ὑπὸ πάντων τῶν βασιλέων,
οἵτινες διετέλουν ὑποτελεῖς τῇ Ρώμῃ.
Φθάς εἰς Ταρσὸν, ἦτις κατὰ τὴν ἐπο-
χὴν ἐκείνην ἦν κατὰ τὰ γράμματα ἐφά-
μιλλος τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀλεξαν-
δρείας, περιέμενεν ὅπως ἡ Κλεοπάτρα,
κληθεῖσα, ἐμφανισθῆ καὶ ἀπολογηθῆ διὰ
τινας κατ' αὐτῆς ὑπαρχούσας κατηγορί-
ας, οἷον ὅτι παρέσχε σπουδαίας ὑπηρε-
σίας τῷ στρατῷ Κασίου τοῦ Σεραπί-
ωνος, ὅστις ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐκυβέρνα
τὴν Κύπρον, συμμαχήσασα οὕτω μετὰ
τῶν ἐχθρῶν τῆς Ρωμαϊκῆς αυτοκρατο-
ρίας.

Ἡ Κλεοπάτρα ὑπήκουσεν εἰς τὴν
πρόσκλησιν, καὶ ἔσπευσεν εἰς Ταρσὸν
παρά ποτε θελκτικώτερα. Καί τοι δὲ κατὰ
τὰς πληροφορίας τῶν ἀρχαίων συγγρα-
φῶν δὲν ἦτο καλλονῆς ἐξαισίον, οὐχ

ἦττον ἢν λίαν ἐλκυστικὴ καὶ θελκτικω-
τάτη. Ἐλάλει δὲ, ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς,
πλείστας ἄλλας γλώσσας, ὅπερ ἐγοήτευε
πλειότερον τὴν ψυχὴν παντὸς μετ' αὐτῆς
διαλεγομένου. (ἔπεται τὸ τέλος)

Η ΤΗΣ ΓΗΣ ΠΙΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΟΥΣ.

Πάντες σχεδὸν γινώσκουσιν ὅτι ἡ γῆ, ἔχου-
σα τὸ σχῆμα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον
σφαίρας, πάσχει πίεσιν τινὰ εἰς τοὺς πόλους,
ἐνῶ ἐξογκοῦται ὀλίγον εἰς τὸν ἰσημερινόν. Ὁ-
λίγοι ὅμως ἔσχον τὴν περιέργειαν νὰ μάθωσι
τὸ διατί τοῦ φαινομένου τούτου.

Ὅπως λοιπὸν εὐχαριστήσωμεν τοὺς ἀνα-
γνώστας τῆς «Ἀνατολῆς», θὰ πειραθῶμεν ὅ-
σον οἷόν τε εὐκρινῶς νὰ ἐξηγήσωμεν τὰ αἷτια
τῆς πίεσεως τῶν πόλων τῆς γῆς.

Πρὶν ἢ ὅμως εἰσέλθωμεν εἰς τὸ καθ' αὐτὸ
ζήτημα, δεόν νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ
ἰδιοτήτων τῶν δυνάμεων, ὅπως γίνῃ κατα-
ληπτότερον τὸ θέμα μας.

Τὸ κινεῖν τὰ σώματα, ὅπερ φυσικῶς εὐ-
ρίσκονται εἰς ἀκίνησιάν, καλεῖται δύναμις. Ἐν
τῇ δυνάμει διακρίνονται τρία τινά. 1ον. τὸ
σημεῖον τῆς ἐφαρμογῆς, 2ον ἡ διεύθυνσις, καὶ
3ον. ἡ ἐπίτασις.

Ἐπιθέσωμεν πρὸς στιγμὴν καὶ ἐν παραδείγ-
ματι ὅτι παιδίον τι εὐρεῖ ἀμαξίδιον διὰ σπά-
γου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ σημεῖον τῆς
ἐφαρμογῆς εἶναι ἡ θέσις ἐφ' ἧς προσεδέθη ὁ
σπάγος· ἡ διεύθυνσις εἶναι ἡ γραμμὴ ἣτις ἀ-
ναχωρεῖ ἀπὸ τοῦ κινητικοῦ αἰτίου, ἦτις ἀπὸ
τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, ἀπὸ τῆς δυνάμεως,
καὶ φθάνει εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐφαρμογῆς· ἡ
ἐπίτασις τέλος εἶναι ἡ ἐνέργεια αὐτῆς τῆς δυ-
νάμεως. Περιττὸν δὲ εἶναι νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ
ἐπίτασις δυνάμεώς τινος ὑπολογίζεται εἰς χι-

λιόγραμμα. Οὕτω λέγομεν δύναμις 100 χιλιο-
γράμμων, δύναμις 1000 χιλιογράμμων. Δηλοῖ
τοῦτο τὴν δυνάμιν τὴν ἀκοῦσταν νὰ ἀντισυ-
κώσῃ τὰ ρηθέντα βάρη.

Ὅποτεν σῶμά τι τίθεται εἰς κίνησιν ὑπὸ
μιάς καὶ μόνης δυνάμεως, μηδενὸς παρεντι-
θεμένου ἐμποδίου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης,
τὸ σῶμα τοῦτο φυσικῶς ἀκολουθεῖ τὴν διεύ-
θυνσιν τῆς ἐλκούςης αὐτὸ δυνάμεως, ἐνῶ ὅταν
δύο δυνάμεις ἴσται, ἀλλὰ διεστηκυῖαι πρὸς ἀλ-
λήλας, ἐφαρμίζονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος,
ἦτοι δύο δυνάμεις ὧν ἡ μὲν τείνει νὰ σύρῃ
τὸ σῶμα εἰς τὸ σημεῖον Α, ἡ δὲ νὰ σύρῃ αὐτὸ
εἰς τὸ σημεῖον Β, τὸ σῶμα ἐκεῖνο ὑπ' οὐδε-
τέρας τῶν δυνάμεων τούτων ἐλκύεται, ἀλλὰ
ὑπὸ μέσης τινός.

Ἐπιθέσωμεν ὅτι τὸ ἀμαξίδιον σύρεται
οὐχὶ ὑπ' ἐνός, ἀλλ' ὑπὸ δύο παιδίων. Καί
τὸ μὲν ἐξ αὐτῶν τραβᾷ τὸ σχοινίον του
πρὸς τὸ μέρος τοῦ ζεφύρου, τὸ δὲ πρὸς τὸ τοῦ
βορέως. Τὸ ἀμαξίδιον ἔλκεται μὲν καὶ χωρεῖ
πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἀλλὰ δὲν ἀκολουθεῖ οὐδεμίαν
διεύθυνσιν, οὔτε τὴν τοῦ ἐνός παιδίου, οὔτε
τὴν τοῦ ἑτέρου, ἀλλὰ τὴν μεταξὺ ἀμφοτέρων,
ἦτοι τὴν πρὸς ἄρκτον. Πολλάκις δὲ παρατη-
ρήσατε εἰς τὸν Νεῖλον λέμβον συρομένην ὑπὸ
δύο σχοινίων, ὧν τὸ μὲν κρατεῖ εἰς ἀραψ βα-
δίζων ἐπὶ τὴν δεξιὰν ὄχθην, τὸ δὲ ἕτερος βα-
δίζων ἐπὶ τὴν ἀριστεράν. Ἡ λέμβος ὅμως
οὔτε πρὸς τὴν μίαν ὄχθην χωρεῖ, οὔτε πρὸς
τὴν ἄλλην, ἀλλὰ προχωρεῖ κατ' εὐθείαν ἐμ-
πρὸς. Ἡ δύναμις αὕτη ἡ ἀποτελουμένη ὑπὸ
ἑτέρων δυνάμεων, καλεῖται *συνισταμένη*, ἐνῶ
αἱ δύο δυνάμεις περὶ ὧν ὁ λόγος καλοῦνται
συνιστώσαι.

Οὐχὶ ὅμως πάντοτε δύο δυνάμεις ἐνεργοῦ-
σαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος δύνανται νὰ
κινῶσιν αὐτό. Διότι ἐάν φέρ' εἶπεν τὸ προρ-
ρηθὲν ἀμαξίδιον ἔσυρεν εἰς παῖς πρὸς ἀνατο-
λάς, ὁ δ' ἕτερος πρὸς δυσμάς, τὸ ἀμαξίδιον

θὰ ἔμενεν ἀκίνητον. Ἡ ὀκνησία αὕτη, κα-
λεῖται *ισορροπία*.

Δύο λέξεις νῦν περὶ τῆς *κεντρόφυγος* δυ-
νάμεως.

Ἡ δύναμις αὕτη εἶναι ἡ κινουσα συνήθως
τὰ σώματα κυκλικῶς ἢ καμπύλως, προσεπαυ-
ξάνουσα πάντοτε τὴν ἀκτίνα αὐτῶν ἀναλό-
γως τῆς ἰσχύος τῆς. Ἴνα δὲ πεισθῶμεν ὅτι
εἰς τὰς κυκλικὰς κινήσεις τὰ σώματα τείνου-
σι πάντοτε ν' ἀπομακρύνονται τοῦ κέντρου,
δυνάμεθα νὰ ποιήσωμεν τὸ ἐξῆς πείραμα.

Λαμβάνομεν δύο σφαίρας ἐλεφαντίνους, διὰ
τῶν κέντρων τῶν ὁποίων περῶμεν σύρμα. Τὸ
σύρμα ἐπιτίθεμεν ὀριζοντίως ἐπὶ βελόνης κα-
θέτου, τρυπῶντες αὐτὸ εἰς τὸ μέσον, ἀλλ' εἰς
τρόπον ὥστε ἡ μία σφαῖρα νὰ εἶναι πρὸς δε-
ξιὰν τῆς ὀπῆς, ἡ δὲ πρὸς ἀριστερά. Βίβια ὠθεῦ-
μεν ἰσχυρῶς τὸ σύρμα ὅπως περιστραφῆ ἐπὶ
τῆς βελόνης. Θὰ εἶδομεν ὅτι αἱ δύο σφαῖραι
θ' ἀπομακρυνθῶσιν ἀλλήλων, καὶ, ἂν ἡ ἰσχύς
τῆς περιστροφῆς εἶναι μεγαλητέρα, θὰ ἐξέλ-
θωσιν ἀπὸ τοῦ σώματος.

Ἡ κεντρόφυξ δύναμις αὐξάνει τὴν ἔντασιν
ἀναλόγως τῆς ταχύτητος τῆς περιστροφικῆς
κινήσεως. Διὰ τοῦτο αἱ ὀγκοὶ τῶν σιδηρο-
μων ὅταν φθίνωσιν εἰς καμπύλην γραμμὴν,
μειοῦσι τὴν ταχύτητα αὐτῶν, καθότι ἡ κεν-
τρόφυξ δύναμις θὰ ἐξετροχιάζεν αὐτάς.

Εἰς τὰ ἵπποδρόμια ἅπερ γίνονται κυκλοειδῶς
δὲν βλέπομεν τὸν ἀναβάτην κλίνοντα πρὸς
τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, ὅπως ἀντιτάξῃ δύνα-
μιν ἄλλην εἰς τὴν κεντρόφυγα, τὴν τείνουσαν
ν' ἀπομακρύνῃ αὐτὸν τοῦ ἵππου; Ὅταν τὸν
χειμῶνα οἱ τροχοὶ τῆς ἀμάξης κατασπιλοῦσιν
ἡμᾶς διὰ τοῦ βορβόρου, ἀναγκάζονται εἰς τοῦ-
το ὑπὸ τῆς κεντρόφυγος δυνάμεως, καθόσον
ταύτης μὴ ὑπαρχούσης, τὰ τεμάχια ἐκεῖνα
τοῦ βορβόρου ἤθελον ἀκολουθεῖ τοὺς τροχοὺς
χωρὶς νὰ ρίπτονται εἰς ἄλλην διεύθυνσιν. Οἱ
κύκλοι ἐπὶ τέλους οἵτινες σχηματίζονται ἐν
τῇ θαλάσῃ ὑπὸ τοῦ ριπτομένου εἰς τὰ ὕδα-

τα λίθου, δικτί εκτείνονται, τείνοντες ν' απομακρυνθῶσι τοῦ κέντρου των; Διότι ἐξαναγκάζει αὐτοὺς ἡ αὐτὴ δύναμις, ἡ κεντρόφυξ.

Ἀφοῦ γινώσκωμεν ὅλα τὰ ἀνωτέρω, ἐρχόμεθα εἰς τὴν γῆν, ἵνα ἐξηγήσωμεν τὸ κύριον θέμα μας, τὴν πίεσιν τῶν πόλων.

Ἡ γῆ, ὡς πάντες γινώσκουσι, κινεῖται διηλεκτῶς καὶ ἡ κίνησις της εἶναι περιστροφική. Ἡ κεντρόφυξ δύναμις εἶναι ἡ αἰτία τῆς πίεσεως τῶν πόλων καὶ τῆς ἐξογκώσεως της ἐν τῷ ἰσημερινῷ. Τοῦτο νοοῦμεν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν τεθεῖσαν ἀρχὴν ὅτι ὅσα ταχύτερα ἐστὶν ἡ περιστροφικὴ κίνησις, ἐπὶ τοσοῦτον τὰ σώματα ἀπομακρύνονται τοῦ κέντρου των.

Ἡ γῆ εἰς τὸ διάστημα 24 ὥρων στρέφεται περὶ τὸν ὑποθετικὸν ἄξονά της. Ἐκαστος νοεῖ ὅτι τὰ σημεῖα πάντα τῆς γῆς δὲν ἀπέχουσιν ἐξ ἴσου ἀπὸ τοῦ ἄξονος, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀπόστασις των διαφέρει, καθόσον οἱ πόλοι εἰσὶ πλησιέστατοι, ἐνῶ ὁ ἰσημερινὸς ἀπέχει πολὺ ἐξ αὐτοῦ.

Ἐνῶ ἡ γῆ κινεῖται περιστροφικῶς, τὰ σημεῖα τὰ κείμενα ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ ποιοῦσι κύκλον φερ' ἵεπὲν διαμέτρου 1000 μέτρων, ἐνῶ τὰ σημεῖα τὰ ἐπὶ τῶν πόλων κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα μίλις ἴσως ποιοῦσι κύκλον διαμέτρου ἐνὸς ἑκατοστομέτρου.

Ἐφαρμόζοντες νῦν τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ κεντρόφυξ δύναμις ἐνεργεῖ πλείοτερον ὅταν ταχύτερα εἶναι ἡ περιστροφικὴ κίνησις, θὰ νοήσωμεν ὅτι ἐπειδὴ τὰ σημεῖα τοῦ ἰσημερινοῦ ἀπέχουσι πλείοτερον τοῦ ἄξονος (τοῦ κέντρου δηλ.), ἢ ὕλη ἡ ἐπιδράσασα πρὸς σχηματισμὸν τῆς γῆς ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πόλων, ἀπομακρυνθεῖσα, καθόσον ἐκεῖ ἡ κίνησις εἶναι μικροτέρα, καὶ ἐσσωρεῦθη εἰς τὸν ἰσημερινόν, ἔνθα αὕτη ἐστὶ ταχύτερα. Ἰδοὺ πῶς ἡ ἐπιστήμη ἐξήγησε τὴν πίεσιν τῆς γῆς κατὰ τοὺς πόλους.

Ὁ θέλων τῶρα νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀλη-

θείας τοῦ θεωρήματος τούτου, δύναται νὰ κάμῃ τὸ ἐξῆς πείραμα. Δύναται νὰ λάβῃ ἄξονα κάθετον καὶ νὰ διαπερήσῃ αὐτὸν ἐκ τροχοῦ ὀριζοντείου. Εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον τοῦ ἄξονος τοποθετεῖ λεπτότατα τεμάχια χάλυδος ἐν σχήματι ταινιῶν, ἅπερ ἀνέρχονται μέχρι τοῦ ἐτέρου ἄκρου τοῦ ἄξονος, σχηματίζων εὐτὼ γραμμὰς ὡς τοὺς μεσημβρινούς οὓς βλέπομεν ἐν τῷ χάρτη εἰς τὰ ἡμισφαίρια. Ἐὰν ἔπειτα πίεσῃ ἀνωθεν τὰς χαλυβδίνους ταύτας ταινίας, αὗται θὰ ἐξογκωθῶσιν εἰς τὰς πλευράς, ἐνῶ ὁ ὄγκος αὐτῶν θὰ ἐλαττωθῇ εἰς τὰ δύο ἄκρα. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἂν, ἀντὶ νὰ πιέσωμεν ἀνωθεν τὰς χαλυβδίνους ταινίας, περιστρέψωμεν ταχέως τὸν τροχόν, συμβαίνει δηλαδὴ ὅ,τι καὶ ἐν τῇ γῆ.

Ἰδοὺ πῶς ἡ ἐπιστήμη ἠδυνήθη νὰ ἀνακαλύψῃ μετὰ βεβαιότητος πρᾶγμα, ἅπερ ἔθεωρεῖτο ἀκατάληπτον καὶ δυσνόητον.

Ἡ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΗΣΕΩΣ ΑΓΑΛΛΙΑΣΙΣ

Διήγημα

(Συνέχεια καὶ τέλος, ἴδε προηγ. φυλλ.)

— Ὁ πατήρ μου ὀφείλει τι τῷ πατρί τῆς Μαρίας; Ἀλλὰ ποῖον;

— Ἄ! προσποιεῖσθε λοιπὸν ὅτι τὸ ἀγνοεῖτε;

— Σὰς ὀρκίζομαι ὅτι οὐδὲν γινώσκω!

— Ἀλλ' ὅταν ὁ πατήρ σας περιέστη εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν, εἰς τὴν θέσιν εἰς ἣν ἐφέρετε σεῖς σήμερον τὸν Φραγκίσκον, τίς τὸν ἔσωσε;

— Τίς;

— Ὁ σύζυγός μου!

— Βῆναι δυνατόν!

— Πῶς; τὸ ἀγνοεῖτε;

— Σὰς ὀρκίζομαι ἐκ νέου εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πατρός μου ὅτι τὸ ἀγνοῶ. . . Ἀλλὰ δύνασθε, Μαγδαληνή, νὰ μοὶ ἀποδείξητε τοῦτο;

— Μάλιστα. Ἐν τῷ κισωτίῳ ἅπερ ἀφῆκα ἐν

τῇ οἰκίᾳ μας, καὶ οὕτως τῆρᾷ τὴν κλεῖδα ἐδῶ, ὑπάρχει τὸ ὁμολογόν, ὅπερ ὁ πατήρ σας ἔγραψε καὶ ὅπερ ἠθέλησε νὰ κρατήσωμεν ὡς ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας. «Κρατήσατέ το, εἶπε τῷ συζύγῳ μου, ὡς μεγαλοπρεπὴ ὑπόσχεσιν εὐγνωμοσύνης, καὶ εἶποτε σεῖς ἢ ἡ οἰκογένειά σας λάβητε ἀνάγκην ἡμῶν, θὰ εὔρητε πρόθυμον ἢ ἐμὲ ἢ, ἐμοῦ μὴ ὑπάρχοντος πλέον, τὸν υἱόν μου, νὰ θυσιασθῶμεν χάριν ὑμῶν».

Ὁ Μάξος ἐταράχθη ὑπερβαλλόντως.

— Ἀληθῆ μοὶ λέγεις; . . . Καὶ διατί οὐδέποτε μοὶ ἐποιήσατε περὶ τούτου λόγον;

— Ἐπίστευα ὅτι τὸ γινώσκετε.

— Πρέπει νὰ σὰς πιστεύσω; . . . Ἄν τὸ ἐγνώριζα! . . . Θέλω νὰ ἴδω τὸ ὁμολογόν αὐτό. . . Ἐλθετε ἀμέσως, Μαγδαληνή. . . ἄγωμεν εἰς τὴν οἰκίαν σας· δεῖξατέ μοι τὸ ἔγγραφον αὐτὸ, καὶ τότε. . . τότε. . .

Δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν του, ἀλλὰ προηγήθει τῆς Μαγδαληνῆς ἔσπευτε τὸ θῆμα, ὅπως ἐξέλιθ μετ' αὐτῆς.

Ἡτοιμάζοντο ἀμφότεροι νὰ ἐξέλθωσιν, ὅτε ἄθροπος πνευστιῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον. Ἦτο ὁ γαμβρὸς τοῦ Φραγκίσκου.

— Σπεῦσον! σπεῦσον! Μαγδαληνή, ἐφώνησεν οὗτος, σπεῦσον! ἡ Μαρία ἐκπνέει! . . .

ΚΣΤ'.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἔβλεπε κραυγὴν σπαραξικάρδιον καὶ ἔδραμε πρὸς τὴν οἰκίαν ἐν ἣ εὕρισκετο ἡ Μαρία. Ὁ Μάξος χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῇ τὴν ἠκολούθησε.

Ἐἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον ἐν ᾧ ἔκειτο ἡ Μαρία. Ὁ ἀγὼν τοῦ νὰ κρύπτῃ τὴν λύπην της, νὰ πιέξῃ τοὺς στεναγμούς της, τὴν κατέβαλε. Τὸ αἷμα εἰσέρρευσε ἐν τῇ κεφαλῇ της, τῇ ἐσκότισε τὸν νοῦν καὶ διετέλει ὑπὸ τὴν ἐφοδὸν φοβεροῦ πυρετοῦ. Δὲν ἠδυνήθησαν οὐδὲ νὰ τὴν ἐκδύσωσι κἄν.

Τίς ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρίσῃ πλέον τὴν νεά-

νίδα ἐκείνην τὴν εὐθυμον, τὴν ἀφελῆ, τὴν προκαλοῦσαν τὸν ἔρωτα πάντων τῶν νέων τοῦ χωρίου καὶ τὴν ζηλοτυπίαν πασῶν τῶν νεανίδων αὐτοῦ;

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Φραγκίσκου καὶ ὁ σύζυγός της ἔρριψαν αὐτὴν οὕτω ἐν τῇ κλίνῃ των καὶ ἔσπευσαν ἀμέσως ὁ μὲν πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Μαγδαληνῆς, ἡ δὲ πρὸς εὔρεσιν ἱατροῦ. Εὐτυχῶς εὗρέθη ἀμέσως ὁ ἱατρός, ὅστις ἔσπευσε, καὶ ἤδη ἴστατο παρὰ τὴν πάσχουσαν, ἣν ἐφλεβοτόμει.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς Μαρίας, κραυγάζουσα:

— Μαρία! Μαρία! . . . τί λοιπὸν ἔχεις;

Ἡ ἀσθενὴς δὲν εἰδείκνυεν ὅτι τὴν εἶδεν ἢ ὅτι τὴν ἤκουσε.

Ὁ ἱατρός ἐστράφη πρὸς τὴν Μαγδαληνὴν.

— Ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἶπε, δὲν σὰς ἀκούει. εἰς μάτην λοιπὸν κραυγάζετε.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἐφώνησεν ἡ ἀτυχῆς μήτηρ, ἀπελπιστικῶς ὀδυρομένη. ὦ! ἡ κόρη μου . . . ἡ κόρη μου θ' ἀποθάνῃ. . . Χριστέ μου! . . . Ἰατρέ. . . δός μοι τὴν κόρην μου . . . τὴν μονογενῆ μου κόρην. . . Παναγία! . . . σῶσον αὐτήν.

— Σιωπὴ! ἐπανέλαθεν ὁ ἱατρός. Ὁλαι αὐταὶ αἱ μανίαι εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσι· μάλιστα βλάπτουσιν. Ἄν θέλετε νὰ σωθῇ ἡ κόρη σας, ἡσυχάσετε καὶ ἔχετε θάρρος.

— Ναί. . . ναί, κύριε, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ πειρωμένη νὰ καταπνίξῃ τοὺς λυγμούς της καὶ τρέμουσα ὄλη. Εἶπατέ μοι τί πρέπει νὰ πράξω. . . Εἶπατέ μοι ἂν θὰ ζήσῃ ἡ κόρη μου. . .

— Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εἰσέτι σοβαρόν. Ἡ τύχη ἔκαμε νὰ φθάσω ἐγκαίρως. . . Ἀλλ' ἀνάγκη νὰ παρέλθωσιν ὥραι πολλαί, ἴσως καὶ ἡμέραι, ἄχρις οὗ δυνηθῶ νὰ σὰς εἶπω τὸ βέβαιον. . . Ἀργότερον βλέπομεν. . . Ἐν τούτοις ἡ ἀφαιμαγίς αὕτη θὰ ὠφελήσῃ. Ναί, ἐξηκολούθησεν ἀτενίζων αὐτὴν εἰς τὸ πρόσωπον, ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ της φαίνονται ἥττον βεβαρυσμένοι. . .

— ὦ! Παναγία μου, ἐφώνει ἡ Μαγδαληνὴ

σταυρόνουςα τὰς χεῖρας καὶ δεομένη θερμῶς, σῶσον τὴν κόρην μου καὶ σοὶ ὑπόσχομαι μίαν ἀργυρὰν καρδίαν ὡς ἀφέρωμα.

Ἡ Μαρία, τῷ ὄντι, ὠρελήθη ἐκ τῆς ἀφαιμάξεως. Ἡ ἀναπνοή της ἦν ἤττον ἐπίπονος, οἱ ὀφθαλμοὶ της δὲν ἐκυλίωντο πλέον σπασμωδικῶς ἐντὸς τῶν κογχῶν των. Ἠκούσθη τότε λέγουσα:

— Φραγκίσκε!... Φραγκίσκε μου!.. καὶ τὰ τέκνα μου;... Κατηραμένος ἔστω ὁ Μάζος... ὁ Μάζος... ἔστω κατηραμένος!..

Τοὺς λόγους τούτους διεδέχθη ἕκ τινος γωνίας τῆς αἰθούσης ἐξελλοῦσα φωνή, ὁμοιάζουσα βρυχηθμόν, γόον, σχεδὸν λυγμόν. Ὁ ἰατρός ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ εἶδε τὸν Μάζον.

Εἶχεν εἰσέλθει οὗτος παρακολουθῶν τὴν Μαγδαληνὴν καὶ οὐδεὶς προσεῖξεν εἰς αὐτόν. Ἀπεσύρθη εἰς τὴν γωνίαν, μακρὰν τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἐν καταλήλῳ θέσει, ὅπως βλέψη ἐκείθεν τὴν πάσχουσαν.

Ὁ ἰατρός, ἰδὼν αὐτόν, ἐποίησε κίνημα κατάπληξιν ἐμφαίνον καὶ πλησιάζας αὐτόν τῷ εἶπε:

— Τί θέλετε ἐδῶ;... Καὶ τολμᾶτε νὰ εἰσέρχεσθε ἐνταῦθα; Θέλετε λοιπὸν νὰ τὴν φονεύσητε τὴν ἀτυχῆ ἐκείνη;... Ἄν κατὰ τύχην αἴς ἴδῃ, ἀποθνήσκει ἀναμνηρίτως... Ἐξέλθετε!

Καὶ τῷ εἰδείξεν ἐπιτακτικῶς τὴν θύραν.

Ὁ Μάζος ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, καὶ χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ ἐξῆλθεν ἀκροποδητῆ βαίνων.

Ἡ νύξ ἐπῆλθε. Σιγὴ ἐβασίλευε βαθεῖα κατὰ τὴν ὁδόν. Τὸ μόλιον ἐν αὐτῇ φῶς ἦτο τὸ ἐκ τοῦ παραθύρου τοῦ θαλάμου τῆς Μαρίας ἐξερχόμενον. Περὰ τὴν θύραν τῆς οἰκίας ὑπῆρχεν ὀγκώδης λίθος. Ὁ Μάζος ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ περιμένων.

Ὅταν ὁ ἰατρός ἐξῆλθεν,

— Ἰατρέ, τῷ εἶπεν, ἡ γυνὴ ἐκείνη θὰ ζήσῃ;

— Δύσκολον μοὶ φαίνεται, ἀπάντησε ψυχρῶς

ὁ ἰατρός, ὅστις ἀνεγνώρισε τὸν λαλοῦντα. Τῆ ἐπλήξατε δεινῶς. Τὴν ἐφρονεύσατε χωρὶς νὰ φοβηθῆτε τοὺς κινδύνους τοῦ κατέργου.

Καὶ ἀφῆκεν αὐτόν φεύγων δρομαίως.

Ὁ Μάζος ἔστη σκεπτόμενος. Ἐπλησίασε τὴν θύραν ὡσεὶ θέλων νὰ εἰσέλθῃ αὐθις εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλὰ δὲν ἀπετόλμησεν. Ἐπλησίασε τὸ παράθυρον καὶ ἐπειράθη νὰ παρατηρήσῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπέτυχε, διότι ὑπῆρχε ἀναπεπταμένη πρὸ αὐτοῦ ἡ αὐλαία.

— Θέλω νὰ μάθω ἂν ἡ Μαγδαληνὴ μοὶ εἶπε τὴν ἀλήθειαν, εἶπε καθ' ἑαυτόν. Ὡ! πρέπει νὰ τὸ μάθω...

Καὶ ἐκίνησε πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν εἰς τὸ κτήμα τοῦ κ. Προνέτη.

Ἡ οἰγὴ καὶ τὸ σκότος ἐπεκράτουν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ὁ κύων ἐγκυταλειφθεὶς μόνος ἐν τῇ αὐλῇ, ὑλάκει φοβερῶς. Πόσον διάφορος ὁ Μάζος εἰσέρχεται τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀφ' ὅτι εἶχεν εἰσέλθει τὴν πρῶταν. Τὰ σκότῃ ἐπέτεινον τὴν ταραχὴν του, τὴν συγκίνησιν του. Ἐμνήσθη αἰφνης τῆς ἐσπερας καθ' ἣν ἠτοιμάζετο ὅπως τὴν ἐπιούσαν ἀπέλθῃ εἰς Γαλλίαν, ὅτε τὴν αὐτὴν σχεδὸν ὦραν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, συνήντησε τὸν πατέρα του ἐξερχόμενον ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ τοκογλύφου. Ἡ εἰκὼν τοῦ πατρὸς του, ὅστις τόσῳ τὸν ἠγάπα, ἐφάνη ἐνώπιόν του ἀπειλητικῆ. Ὁ πατὴρ του εἶχεν ὑποσχεθῆ εὐγνωμοσύνην ἐκ μέρους τοῦ υἱοῦ του πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῆς Μαρίας. Τί θὰ ἔλεγεν ὁρῶν ὅτι οὕτως ἀντήμειψε τὴν οἰκογένειαν; Ἐφ' ὅσον προὔχωρει εἰς τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ τοσαύκις ὑπεδέχθη αὐτὸν φιλικώτατα ὁ Μάκωβος, ἐν ᾗ τόσας διήλθεν ὥρας εὐδαιμονίας κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν, ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε δύο φάσματα, τὸ τοῦ πατρὸς του καὶ τὸ τοῦ Ἰακώβου, καὶ ὅτι ὁ τελευταῖος ἐξερχόμενος τῶν δένδρων τῷ ἐπέτατε νὰ μὴ εἰσέλθῃ.

Ἡ φαντασία του εὐρίσκειτο εἰς ἐπανάστασιν οὕτως εἶπειν. Ἀλλὰ θορόβος διέλυσε τὴν πλά-

ῆν του. Ὁ Μάζος ἤρπαξε λίθον ὅπως ὑπερσπισθῆ ἄλλ' ὁ κύων ἐδῆξεν αὐτόν εἰς τὴν κνήμην καὶ τὸν βραχίονα λυσοσῶδῶς κατ' αὐτοῦ ἐπιπεσών. Ὁ Μάζος εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν κλείσας ὀπισθεν αὐτοῦ τὴν θύραν. Ἦνοψε λύχνον ὃν εὔρεν ἐν τῷ μαγειρίῳ καὶ παρατήρησεν ὅτι τὰς χεῖρας εἶχεν αἱματοεσφείς ἐκ τῶν δηγμάτων τοῦ κυνός, ὅστις ἐξηκολούθει ὑλακτῶν ἔξω. Ἠθάρθη τὰς δυνάμεις του ἐκλειπούσας. Ἐρρίφθη ἐπὶ τινος ἑδρας, ἀπέμαξε τὸ αἷμα ἐκ τῶν χειρῶν του, καὶ συνέλαβεν ἰδέαν φοβεράν.

— Ἄν ὁ κύων ἐκεῖνος ἦτο ὑδροφοβικός; ἔφειλον λοιπὸν ν' ἀποθάνω ἐν μέσῳ φρικωδῶν στεναγμῶν καὶ μὲ τοὺς ἐλέγχους τῶν δεινῶν ἄπερ ἐπήνεγκον τῇ Μαρίᾳ!..

Ἐβραμεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Ὡ! ὄχι! εἶπεν ἔπειτα, ὁ Θεὸς δὲν θὰ μὲ τιμωρήσῃ τόσῳ πολὺ.

Ὁ Θεός! Πρὸ πόσου χρόνου δὲν εἶχεν ἀναφέρει τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ! Πρὸ πόσου χρόνου δὲν ἐσκέπτετο πλέον περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ὑπερτάτου ὄντος!... Καὶ ἰδοὺ αἰφνης ἐπὶ τῇ ἀθροῦσει τῆς λέξεως ταύτης ἐπανερχόμεναι αἱ ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς ἡλικίας του, αἱ προσευχαί, του, αἱ διδασκαλαὶ τῆς κατηχήσεως! Ὁ Θεός!... Ἡ Ὁρθοκεία!.. Βεβαίως προσέβλεπε τοῦτον καὶ παρεβίβασε τὰς διατάξεις ἐκείνης... Ἄν τὴν πρῶτην τῷ ἀπέτεινέ τις τὴν παρατήρησιν ταύτην, θὰ ἀνύψου τοὺς ὤμους;... νῦν ὅμως;... Ἐσκέφθη ὅτι προσευχόμενος ἠδύνατο νὰ εὔρῃ ἀνακούφισιν τινα. Νὰ προσευχηθῆ! Ἀλλ' ἐγίνωσκε νὰ προσευχηθῆ;

Διὰ τῆς πυγμῆς του ἐπληξῆε τὸ μέτωπόν του.

— Ἄχ! δὲν ἀναγνωρίζω πλέον ἑμαυτόν! ἐρώνησε.

Ὁ κύων ἔπαυσε τέλος τὰς ὑλακὰς. Σιγὴ βαθεῖα ἐπεκράτησεν αὐθις. Εὐλόν τι ἔπεσε τότε παρὰ τὴν γωνίαν τῆς αἰθούσης. Ὁ Μάζος κατελήθη ὑπὸ τρόμου ἐπὶ τῷ θορόβῳ.

— Θάρρος! εἶπεν ἔπειτα. Ἐγείνα δειλότερος παιδίου.

Ἠγέρθη, ἔλαβε τὸν λύχνον καὶ περιήλθε τὴν οἰκίαν. Ἄν ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ ἐντὸς καθρέπτου, θὰ ἔβλεπεν ὅτι ἦτο κάτωχρος καὶ ἠλλοιωμένος, καὶ θὰ ἐφοβεῖτο ἑαυτόν. Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς Μαρίας, ἡ ψυχὴ του συνεταράχθη πλεόπερον. Κατ' ἀρχὰς τρυφερότης τι; τὸν κατέλαβε. Τῷ ἐφάνη ὅτι ἐκεῖ πᾶν ἀντικείμενον ὠμίλει περὶ τῆς Μαρίας. Ὁ ἔρωσ τοῦ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπεκαλύφθη, καὶ τοι ἐκρύπτετο τέως ὑπὸ τὸ μῖσος. Καὶ ἐρρίφθη μετὰ πάθους ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἠσπάσθη αὐτὴν καὶ ἔδῃξε παραφόρως τὰ παραπετάσματα αὐτῆς. Ἀλλ' αἰφνης κατελήθη ὑπὸ τρόμου καὶ ἀνεπήδησεν. Ἐνόμιζε ὅτι ὄφις ἔδῃξεν αὐτόν. Ἐκεῖ ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῆς, εἶδεν ἔνδυμα ἀνδρὸς!

Ἐπὶ τινὰ στιγμὴν θηριώδης ζηλοτυπία τὸν ἐπανήγαγεν εἰς τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τῆς πρῶτας. Ἠγαλλιάσατο ἐπὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ πεπραγμένοις, ἔστω καὶ ἂν ἀπέθῃσκεν ἡ γυνὴ ἢ ἠγάπησεν, ἢ ἔτι ἠγάπα. Τούλάχιστον αὐτὴ δὲν θὰ ἀνῆκεν εἰς κενένα πλεόν.

Ἀλλ' ἐνῶ οὕτως ἐσκέπτετο, τὸ βλέμμα του ἔπεσεν ἐπὶ τινος κλινιδίου. Ἦτο κλινίδιον τῶν τέκνων τῆς Μαρίας. Ἐμνήσθη τοῦ παιδίου τοῦ ζητήσαντος παρ' αὐτοῦ ἐλεημοσύνην, ἐμνήσθη τῶν κλαυθμῶν τῶν παρ' αὐτοῦ ἀποδιωχθέντων τέκνων τῆς Μαρίας, ἄπερ ἄνευ αὐτοῦ θὰ ἐκοιμῶντο ἐκεῖ, ἐν τῇ κλίνῃ ἐκείνῃ, ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐκείνῃ, ἀτάραχα ἐμνήσθη τῆς κατάρας τοῦ Φραγκίσκου, τῆς τοῦ ἀρχαίου διδασκάλου τοῦ χωρίου, τῆς τῆς Μαρίας θησκούσης.

Ἐξῆλθε φεύγων σχεδὸν ἐκ τοῦ δωματίου ἐκεῖνου καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωματίον τῆς Μαγδαληνῆς. Τὸ πρῶτον ἀντικείμενον ἐφ' οὗ ἔπεσε τὸ βλέμμα του ἦτο τὴ κιβώτιον περὶ οὗ τῷ εἶχεν εἰπεῖ ἡ μήτηρ τῆς Μαρίας. Ἐλαβεν αὐτὸ καὶ ἐπειράθη νὰ τὸ ἀνοίξῃ. Δὲν ἠδύνατο. Τὴν δὲ κλειδὰ εἶχε μεθ' ἑαυτῆς ἡ Μαγδαληνὴ.

— Καί ὁμοῦς θέλω νά τό ἶδω τὸ ἔγγραφον αὐτό, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ἐξετάζων μετὰ προσοχῆς τὸ κιβώτιον.

Κατήλθεν εἰς τὸ ἰσόγειον πάτωμα ζητῶν ἔργαλειον δι' οὗ νά θραύσῃ τὸ κλεῖθρον. Εὔρε σίδηρον· ἐπέστρεψε πάραυτα, καὶ διέρρηξε τὸ κιβώτιον. Δὲν ἔπαυσεν ἐρευνῶν τὰ χαρτία, ἄχρι οὗ εὔρε τὸ ζητούμενον. Τὸ ἀνέγνω καὶ ἐξέβαλε κραυγὴν πόνου, ὁμοιάζουσαν μυκηθμὸν ταύρου πληγωνομένου.

— Ἄθλιος ἐγώ! κακοῦργος ἐγώ! ἐφώησεν ἀνασπῶν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του. ὦ πάτερ! συγχώρησάν με!

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ λύχνος, ἠλλείψει ἐλαίου, ἔσβησεν. Ὁ Μάζος ἐβυθίσθη εἰς τὸ ἔρθεος, κρατῶν ἐν χερσὶ τὸ ἔγγραφον, ὅπερ ἦν ἡ καταδικαστικὴ κατ' αὐτοῦ ἀπόφασις, ἡ γραφεῖσα παρὰ τοῦ τεθνεώτος πατρός του.

KZ'.

Τὴν ἐπιούσαν πρωΐαν ὁ κ. Προνέτης μετὰ τὴν φυσιογνωμίαν τεταραγμένην καὶ τὸ ὕψος ὀργίλον ἐφαίνετο λαβῶν ὀριστικὴν τινα ἀπόφασιν· εἰσήλθεν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον καὶ ἠρώτησε τὸν Σεβαστιανόν, ποῦ εἶναι ὁ Μάζος.

Ὁ Σεβαστιανὸς τῷ ἀπήντησεν:

— Ὁ Μάζος; Θὰ τὸν ἐπῆρε βέβαια ὁ Διάβολος, διότι ἀπὸ χθὲς δὲν ἐφάνη διόλου.

Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Μάζος ἐπαρουσιάσθη.

Ὅστις τὸν ἔβλεπε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, θὰ ὑπέθετεν ὅτι μόλις ἀνέρωσεν ἐκ μακρᾶς καὶ ἐπικινδύνου ἀσθενείας· τότε ἦτον ὠχρὸς καὶ καταβεβλημένος. Ἐπὶ τῆς τέως μελαίνης κόμης του διεκρίνοντο νῦν λευκαὶ τρίχες ἐν ἀφθονίᾳ· αἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπόλεσαν τὴν ἑαυτῶν λάμψιν· αἱ παρειαὶ του ἔχασαν τὴν δροσερότητα αὐτῶν. Ἀύτη θαθεῖα ἐρρίζωσεν ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Ὁ Προνέτης μετὰ τὸν ὀργίλον τῷ εἶπεν:

— Ἦλθον νὰ σᾶς ὁμιλήσω.

Ὁ Μάζος διὰ τόνου ταπεινοῦ καὶ κάτω νεύων, τῷ ἀπήντησε:

— Καὶ ἐγὼ ἐπόθουν νὰ σᾶς ὁμιλήσω, καὶ ἂν, δὲν σᾶς ἔβλεπον ἐδῶ, θὰ εἰρχόμην εἰς τὴν οἰκίαν σας.

Ὁ Προνέτης μετ' ἀποφασιστικότητος ἤνοιξε χαρτοφυλάκιον, ὅπερ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ τραπεζογραμμάτια τινα, καὶ

— Ἴδου τὰ χρήματά σας, εἶπε θέγων αὐτὰ ἐπὶ τῆς παρεκειμένης τραπέζης. Λάβετε τα κοί ἰδού τὸ συμβόλαιόν μας. Τὸ σχίζω ἐνώπιόν σας. Δὲν θέλω πλέον ὁσοληψίας μεθ' ὑμῶν. Ἄν ὑποστήτε διὰ τοῦτο ζημίαν τινα, εἶμαι ἔτοιμος νὰ σᾶς ἀποζημιώσω, καὶ ἐφ' ὅσον ζῶ δὲν ἐννοῶ νὰ σᾶς ἐλέπω, πλέον, οὐδὲ νὰ σᾶς ὁμιλῶ.

Ὁ Μάζος ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἀπαθής· μόνον ὅταν ὁ κ. Προνέτης ἤτοιμάσθη νὰ σχίσῃ τὸ συμβόλαιον, ὁ Μάζος ἐδρόξατο αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος.

— Ὅχι! τῷ εἶπε, μὴ τὸ σχίζετε, διότι αὐτὸ εἶναι ἀπόδειξις δυναμένη νὰ χρησιμεύσῃ.

Ὁ Προνέτης τὸν παρατήρησεν ἐκπληκτος.

— Μείνατε βέβαιος ὅτι ἐγὼ δὲν θὰ εἰσέλθω πλέον εἰς τὸ κτήμα σας, ἀλλὰ τὸ συμβόλαιον αὐτὸ θὰ ἐκτελεσθῇ, διότι δι' ἐτέρου συμβολαίου σημερινοῦ παραχωρῶ τὰ ἐξ αὐτοῦ δικαιώματά μου εἰς τὸν Φραγκίσκον καὶ τὴν σύζυγόν του.

— Τῇ ἀληθείᾳ!

— Λάβετε λοιπὸν καὶ τὰ χρήματά σας. Εἶναι ἡ πρώτη ἐξαμηνία, ἣν πληρῶν δια τούτων νέους ἐνοικιαστάς.

— Ἄλλ' αὐτοὶ;

— Αὐτοὶ οὐδὲν μοὶ ὀφείλουσιν. Ἴδου ἡ ἀπόδειξις, ἣν δύνασθε ὁ ἴδιος νὰ τοῖς ἐγχειρίσητε. Δι' αὐτῆς ὁμολογῶ ἐξωφλημένα ἀρχαῖα καὶ νέα χρέη των.

Ὁ Προνέτης ἐνόμιζεν ὅτι ὠνεϊρεύετο. Περιέφερε τὰ ἐλέματά του ἀπὸ τῆς ἀποδείξεως εἰς τὸ ὁμολογὸν καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰ χρήματα τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἠγνόει τί νὰ εἴπῃ.

— Ἄλλά... ἀλλά... Ἐτονθόρυσεν ὁ Προνέτης, ὅλα αὐτὰ ἔχουσι καλῶς, πλὴν... Ὁ

Φραγκίσκος· εὐρίσκεται ἐν τῇ φυλακῇ καὶ τίς οἶδε μέχρι πότε θὰ εἶναι...

— Ὅχι· ὁ Γραμματεὺς δὲν εἶχεν ἔτι ἐπιδώσει τὴν καταγγελίαν μου, οὐδὲ οἱ κκραβινοφόροι τὴν ἐκθεσιν τῆς συλλήψεώς των. Τοῦ, εἶπεν, ἀνα νὰ μὴ γίνῃ οὔτε τὸ εἶ, οὔτε τὸ ἄλλο.

— Τὸ ἐκάμειτε αὐτό;

— Ναι.

— Μάθετε λοιπὸν ὅτι ἐγὼ τὸ προεῖδα...

Ἄλλ' ἐνταῦθα ὁ κ. Προνέτης ἐσκέφθη ὅτι ἡ πρόφρησίς του θὰ ἦτο ἀνομοιάληθής τι, καὶ ἔσπευσε νὰ προσέστη.

— Ἄ! ὄχι· αὐτὸ δὲν τὸ προεῖδα!

— Ὁ Φραγκίσκος σήμερον θέλει ἀποδοθῆ τῇ οἰκογενείᾳ του.

— Καὶ ἡ ἀτυχὴς Μαρία;

Ὁ Μάζος ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ὅπως ἀπομάχη ἐν δάκρυ.

— Ἡ Μαρία εἶναι καλλίτερα, ἀπήντησεν. Ὁ ἰατρὸς μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ ἰαθῇ... Τὸ νὰ ἐπανεῖδῃ τὸν σύζυγόν της, θὰ τὴν ὠφελήσῃ.

Ἐμεινὸν ἐπὶ τινα στιγμὴν ἐν σιγῇ. Ὁ Προνέτης ἀνέλαβε τὴν χαρμόσουν φυσιογνωμίαν του.

— Κατὰ εὖθος πάντοτε τὸ ἐσκεπτόμην, Μάζε, ὅτι δὲν εἶσαι κακός, ὅσον φαίνασαι... Βλέπω εὐχαρίστως ὅτι ἐμάντευσά.

— Τὴν ἐκχώρησιν τῆς μισθώσεως τοῦ κτήματος καὶ τὴν ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν των παρακαλῶ ὅπως ὁ ἴδιος ἐγχειρίσητε τῷ Φραγκίσκῳ. Ἐγὼ...

Ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον.

— Ἐγὼ δὲν θὰ ἐπανίδω πλέον αὐτοῦς.

— Πῶς; δὲν θὰ τοῦ ἐπανεῖδητε; Τί ἐννοεῖτε;

— Ἐγὼ τὸ σχέδιόν μου. Εἶπατε αὐταῖς ὅτι δὲν ἀποτολμῶ νὰ ταῖς ζητήσω συγχώρησιν, ἀλλ' ἂν μὲ συγχώρησιν, θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ. Εἶπατε αὐτοῖς πρός δε... ἰδίως τῇ Μαγδαληνῇ... νὰ βάλλωσι κάποτε τὰ τέκνα των νὰ

δέωνται τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ πατρός μου, διότι αὕτη τοῦ ἔσωσε.

— Ἄλλὰ σεῖς;...

— Ἐγὼ; Ὁ κύριος θὰ μὲ ὀδηγήσῃ.

Ὅταν ὁ κ. Προνέτης ἀνεχώρησεν, ὁ Μάζος ἐπλήρωσε τὸν Σεβαστιανόν καὶ τὸν ἀπέλυσεν. Ἐκλείσει τὴν οἰκίαν του καὶ λαβῶν τὸν ὀδοιπορικὸν σάκκον του καὶ τὴν μακρὰν θακτηριαν του, ὄρθη εἰσερχόμενος εἰς τὸ οἶκημα τοῦ ἐφημέριου.

Εἰς τὸν ἐκπληκτὸν ἱερέα εἶπε τὰ ἐξῆς, ἄνευ προοιμίων.

— Λάβετε τὴν κλεῖδα τῆς οἰκίας μου, ἣν παραχωρῶ εἰς ὑμᾶς ὅπως τὴν χορίσητε εἰς τὴν κοινότητα τοῦ χωρίου, εἰς ἣν δωροῦμαι καὶ πάντα μου τὰ κτήματα, ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ συσταθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ταύτῃ ἀτυλον διὰ τὰ ὄρφανά. Οὕτως ἡ ἔδρα ἐκείνη τοῦ ἐλαττώματος θέλει μεταβληθῇ εἰς πηγὴν ἀγαθοῦ. Τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπιπλα πωλήσατε, καὶ τὸ εἰσπραχθὸν ἀνεμίσητε τοῖς πτωχοῖς. Μεταξὺ αὐτῶν μὴ παραλείψητε νὰ καταλέξητε καὶ τὸν ἀρχαῖον διδάσκαλον τοῦ χωρίου, εἰς ὃν ἐννοῶ νὰ δοθῇ θέσις ἐν τῷ νέῳ ἀσύλῳ.

Ὁ ἐφημέριος ἐκθαμβος παρετήρει τὸν Μάζον.

— Ἄλλά... σεῖς; εἶπεν ὁ ἐφημέριος.

— Ἐγὼ ἀναχωρῶ, ἴσως διὰ παντός...

Ἄν τὸ ὄνομά μου δὲν καταρᾶται πλέον, ἂν ἡ μνήμη μου δὲν ἐμποιῇ πλέον ἀποστροφήν, τότε θὰ εἶμαι εὐτυχής.

Περὶ τὴν ἐσπέραν, καθὰ ὁ Μάζος ἀνήγγειλε τῷ κ. Βερνάρδῳ, ὁ Φραγκίσκος ἀπελύθη. Ἡ Μαρία κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἰατροῦ ἦτο ἐκτὸς κινδύνου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἄνθρωπός τις ὠχρὸς, μονήρης, ἀφανος, ἐβάδιζε τὴν πρὸς τὸ ὄρος ἄγουσαν.

Ἦτο ὁ Μάζος.

Ἔστη ὀλίγον ἐπὶ τινος ὑψώματος, ἀφ' ὅπου ἠδύνατο νὰ βλέπῃ ὀλόκληρον τὸ χωρίον. Ἐνό-

μιζέ της ότι εζήτει να αποτυπώσει εν τῇ ψυχῇ του τὴν θεάν τοῦ τόπου ἐκείνου. Εἶτα ἐκλαυσεν, ἀλλ' ὀλίγον. Μετὰ τοῦτο ἀφῆρτεν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ του μικρὸν περιάπτον, ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ ἀντικείμενόν τι, τὸ ἠσπάσθη μετὰ παραφορᾶς· εἶτα τὸ ἔρριψε μακρὰν ἐντὸς βόθρου. Ἦτο ὁ δικτύλιος τῆς Μαρίας, ἀφ' οὗ ἀπεχωρίζετο διὰ παντός. Εἰσέδουσε τέλος εἰς τὸ παρακείμενον δάσος τοῦ ὄρους καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνης οὐδεὶς πλέον εἶδεν αὐτὸν ἢ ἐμαθέ τι περὶ αὐτοῦ. Τινὲς ὑπέθετον ὅτι ἐπανάκαμψεν εἰς Γαλλίαν. Ἄλλος ὅτι κτύοκτόνησε βίφθεις ἀπὸ τινος βράχου. Ἐκτὸς ὁμοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ, οὐδεὶς ἕτερος ἔμαθεν ἔκτοτε τί ἀπέγεινε.

Ὁ Φραγκίσκος, ἀποδοθείς τῇ οἰκογενεῖα του, ἤλλαξε σπουδαίως διαγωγὴν καὶ ἐζήτησεν ἐφεξῆς μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του ἐπὶ ἔτη πολλὰ, δραστηρίως ἐργαζόμενος, ἀγαπῶν πάντας καὶ ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος.

Ὁ Σεβαστιανὸς προσελήφθη καὶ αὐθις εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ Φραγκίσκου, οὐδέποτε πλέον παρ' αὐτοῦ θερόμενος, ἀλλὰ μάλιστα τρώγων πολὺ καὶ κοιμώμενος μὲν ἱκανῶς, ἀλλὰ οὐχί ποτε ὅσον ἐπόθει.

Ὁ κ. Προνέτις ἐζήτησε καὶ αὐτὸς ἱκανὰ ἔτη, ἀεννάως προλέγων τὰ πάντα καὶ διατεινόμενος ὅτι αὐτὸς συνεβίβασε τὰ πράγματα καὶ παρέπεισε τὸν Μάζον νὰ πράξῃ ὡς ἔπραξεν.

Ἐν τούτοις ἀπέθανεν ἡ Μαγδαληνὴ, φθάσασα εἰς γῆρας βαθύτατον.

Ὁ κ. Προνέτις, παρυσυθείς εἰς τὴν κηδεῖαν, ἔλεγε :

— Τὸ προεἶπον ἐγὼ ὅτι θ' ἀποθάνῃ...
Τὸ προέβλεψα !

ΠΕΡΙ ΑΦΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΙΧΘΥΩΝ

Ἡ τῶν ἰχθύων ἀφωνία εἶναι τι ἀποδεδειγμένον ἤδη καὶ γνωστόν. Ἡ κοινὴ

παροιμία λέγει: «ἀ δεῖνα ἔμεινεν ἄφω-
νος ὡς ἰχθύς». Καὶ ὁμως πολλάκις ἐ-
παρουσιάσθη περίστασις πείθουσα ἡμᾶς
ὅτι ἴσως ὑπάρχουσιν ἰχθεῖς δυνάμενοι
νὰ ἀρθρώσωσι φωνὴν τινα.

Ἴδου γεγονότα τινὰ, ἅπερ οἱ περιηγη-
ταὶ ἐδημοσίευσαν καὶ τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέ-
ρουν εἰς ἡμᾶς ὡς λίαν περίεργα.

Ἐπάρχει πολύχνη τις ἐν τῇ κεντρικῇ
Ἀμερικῇ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ
Σάν-Ζουάν τοῦ διαχωρίζοντος τὰ Κράτη
Νικαράγουας καὶ Κόστα-Ρίκας καὶ ἐκ-
βάλλοντος εἰς τὴν θάλασσαν τῶν Ἀντι-
λῶν.

Τὰ μεγάλα πλοῖα τὰ προσορμιζόμενα
εἰς τὴν πολύχνην ταύτην, Grey Tower
καλουμένην, δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθωσιν
εἰς τὸν λιμένα, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀγκυρο-
βολήσωσι δύο μίλια μακρὰν αὐτοῦ, ὡς
συμβαίνει παρ' ἡμῶν ἐν Μεσολογγίῳ. Ἡ
ρηθεῖσα πόλις εἶναι νεωτάτη, διόπερ δὲν
ἔχει εἰσέτι οἰκοδομὰς μεγαλοπρεπεῖς. Οἱ
ἤχοι τῶν κωδῶνων εἰσὶν ἄγνωστοι εἰς
τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἅτε τοιούτων μὴ ὄντων
ἐν χρήσει. Ἐν τῇ δὲ θέσει ἀγκυραβολοῦσι
τὰ πλοῖα, βασιλεύει γαλήνη καὶ ἠρημία.

Καὶ ὁμως ἀξιωματικὸς τις τοῦ πλοίου
Shannon γράφει ἐν τινὶ ἀγγλικῷ φύλ-
λῳ τάδε:

« Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠγκυροβολήσαμεν
παρὰ τὴν πόλιν ταύτην, καθ' ἑκάστην
πρὸς τὸ μεσονύκτιον ἠκεῖθεν παράδο-
ξόν τινα φωνὴν, μεταλλικὴν, εὐήχον, καὶ
ἱκανῶς θορυβώδη, ὥστε νὰ ἀφυπνίξῃ μέ-
γα μέρος τοῦ ἡμετέρου πληρώματος.
Δὲν ἠδυνήθη νὰ νοήσω πόθεν ἐπακριβῶς
προήρχετο ἢ παράδοξος ἐκείνη συμφω-
νία, ἀλλὰ βεβαίως θὰ προήρχετο ἐκ τοῦ

βυθοῦ τῶν θαλασσῶν. Διήρκει δὲ περὶ
τὰς δύο ὥρας, ἐνίοτε διακοπτομένη ἐπὶ
μικρὸν. Τῇ 2α. μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἢ
σιγῇ ἐβασίλευεν αὐθις πλήρης καὶ δὲν ἐ-
ταράσσετο ἢ κατὰ τὸ ἐπιὸν μεσονύκτιον».

Ὁ ρηθεὶς ἀξιωματικὸς ἀγνοεῖ ποῦ ν'
ἀποδώσῃ τοὺς ἤχους ἐκείνους καὶ πειρά-
ται νὰ ἐξηγήσῃ αὐτοὺς ὡς ἀποτέλεσμα
γαλθανικῆς ἐπενεργείας, ὅπως ἰδιαζού-
σης τῇ θέσει ἐκείνῃ, καὶ κραδαινούσης
τὰ μέταλλινα τοῦ πλοίου πλευρὰ.

Εἶναι δὲ λίαν ἀξιοσημείωτον ὅτι τοὺς
ἤχους τούτους ἀκούουσι μόνοι οἱ ἐπὶ
σιδηροῦ πλοίου, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἐπὶ ξυλί-
νου. Διὰ τοῦτο ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀξι-
ωματικὸς ἐσκέφθη ὡς ἀνωτέρω.

Ἄλλ' ὁμως καὶ ἄλλοι ἐποίησαντο λό-
γον περὶ τοῦ φαινομένου τούτου. Τὰ
πληρώματα τεσσάρων ἀτμοπλοίων, ἀνη-
κόντων εἰς τὴν αὐτὴν ἐταιρίαν ἢ ἀνήκει
καὶ ἡ Shannon, ἤκουσαν πρὸ 8 ἐτῶν
τὴν αὐτὴν συμφωνίαν. Τότε ὁμως τὰς
διηγήσεις ἐκείνων ὑπεδέξαντο πάντες μὲ
γέλωτας καὶ ἐθεώρησαν αὐτὰς ὡς μύ-
θους. Πρὸ δύο ὁμοῦ ἐτῶν τὸ γεγονὸς
κατέστη πασίγνωστον καὶ πάντες οἱ
προσορμιζόμενοι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀνο-
μολογοῦσιν αὐτό.

Τινὲς παρομοιάζουσι τοὺς ἤχους ἐκεί-
νους μὲ τὸν ἤχον σάλπιγγος, ἄλλοι μὲ
τὸν θόρυβον τροχῶν μηχανῆς, οἱ δὲ ποι-
ητικώτεροι μὲ τὸν ἤχον κιθάρας αἰολι-
κῆς.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ προσγεννηθεῖσα
τοῖς ἀκροαταῖς τοῦ ἤχου ἐκείνου ἐντύ-
πωσις, ὑπῆρξε ποικίλη. Οἱ μαῦροι φέρ'
εἰπεῖν ἀπέδωκαν αὐτὴν εἰς ἰχθῶν καλού-
μενον *ceniriscus scolopae*, ἀλλ' ὅστις

δὲν ὑπάρχει βεβαίως εἰς τὰ ὕδατα τῆς
Grey Tower.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι καὶ ἄλλων
πλοίων πληρώματα ἤκουσαν τοιοῦτον ἤ-
χον εἰς ἄλλα ὕδατα. Ὁ Ἰωάννης White,
πλοίαρχος Ἀμερικανὸς, εὗρίσκετο εἰς
τὴν Κινεζικὴν θάλασσαν, ὅταν αἴφνης
ἤκουσε τοιαύτην μυστικὴν συναυλίαν,
ἣν ἐξέλαβεν ὡς ἤχον μουσικοῦ ὄργανου.
Οἱ ναῦται του ὠχρίασαν πάντες, τὸ δὲ
πλοῖόν του ἐπαλλεν ἐν τῇ θαλάσῃ
παλμοῦς ὡς τοὺς ἐκ νάρκης προερχομέ-
νους.

Ἐπίσθη ταχέως ὅτι ἡ συμφωνία
προήρχετο ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ὅτι ἡ
μυστηριώδης μουσικὴ ὑπῆρχεν ὑπὸ τὸ
πλοῖόν του. Βαθμηδὸν ὁ ἤχος ἠλαττοῦ-
το. Μετὰ ἐνὸς μιλίου πλοῦν, ἐξέλιπε
πάντως.

Ἄλλοι ἤκουσαν τὰ αὐτὰ εἰς τὴν με-
σημβρινὴν θάλασσαν, μὲ μόνην τὴν δια-
φορὰν ὅτι ὁ ἤχος ὠμοίαζεν ἤχῳ τυμπά-
νου. Ἐπὶ τέλος ὁ περιηγητὴς Καστελ-
νὼ, ὅστις ἐπέβαινε τοῦ πλοίου Οὐρα-
γουάης γράφει τὰ ἑξῆς.

« Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει· ἡ θάλασσα ἐ-
γαλήνια. Αἴφνης μελωδικὸν παράπονον
ἀκούεται. Ἄλλαι παρόμοιαι μελωδίαὶ ἀ-
παντῶσιν εἰς τὴν πρώτην, καὶ εἶτα ἡ με-
λωδία συγχέεται, οἱ ἤχοι ἐπακολουθοῦ-
σιν ἄτακτοι. Οἱ ναῦται παρατηροῦσιν ἀλ-
λήλους ἐνεοί. Γέρων τις ἐξ αὐτῶν, μό-
νος μεταξὺ τῶν ἄλλων, δὲν ἐταράχθη,
ἀλλὰ δείξας ἡμῖν τὴν θάλασσαν, εἶπεν
ὅτι οἱ ἤχοι ἐκείνοι προήρχοντο ἐκ τοῦ
βάθους αὐτῆς.

Μετὰ μίαν ὥραν κατώρθωσεν ὁ ἴδιος

νά συλλάβῃ ἰχθύων ἐκ τῶν καλουμένων Hypostome, (ὕποστόμων), ὄν, ἐπιδείξας, εἶπεν ἡμῖν ὅτι τοιοῦτοι ἦσαν οἱ ἰχθύες οἱ ἀποτελοῦντες τὴν συναυλίαν ἐκείνην.

Εἶναι ἐπομένως πιθανότατον ὅτι πάντες οἱ ἦχοι, οὗς ἐκ διαλειμμάτων ἀκούουσιν οἱ ναῦται εἰς τὰς διαφορούς θαλάσσης, καὶ οἵτινες τόσῳ τρομάζουσιν αὐτοὺς, εἶναι φωναὶ ἰχθύων.

Τίνι τρόπῳ δὲ κατορθοῦσιν οἱ κάτοικοι οὗτοι τῶν θαλασσῶν νὰ ἀρθρόνωσι φωνὰς καὶ νὰ ἀποτελῶσιν ἦχους; κατὰ ποίας ἐποχὰς ἰδίως πράττουσι τοῦτο; Εἶναι ταῦτα ζητήματα, ἅπερ εἰσέτι δὲν ἐλύθησαν. Εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι τοιαῦτα φαινόμενα παρέχουσιν ἡμῖν εὐκαιρίαν πρὸς ἀνακάλυψιν ζωολογικὴν σπουδαιοτάτην, ἧτις θὰ κατέλυε διὰ παντὸς τὴν φράσιν «ἄφωνος ὡς ἰχθύς».

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἐπιγέρημα πρὸς ὑπεράσπισιν. — Ὁρνησοπόλις τις εἰσῆγαγε πρῶταν τινὰ λαθρεμπορικῶς εἰς τινὰ πόλιν ὄρνιθας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς πληρωμῆς τοῦ νενομισμένου φόρου· ἀλλὰ παραφυλάξαντες οἱ φύλακες, συνέλαβον αὐτὸν τε καὶ τὸ ἐμπόρευμά του. Ὁ χωρικός, ἀγνοῶν πῶς νὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ τῷ ἀποδοθῶσιν αἱ κατασχεθεῖσαι ὄρνιθες, ἀπεράσισε νὰ ζητήσῃ τὴν συμβουλὴν δικηγόρου, χαίροντος φήμην διασῆμου στρεψοδίκου. Ὁ δικηγόρος ἀπήντησε τῷ χωρικῷ ὅτι ἐν μόνον μέσον ὑπάρχει δι' οὗ δύναται νὰ λήθῃ τὰς ὄρνιθας, ἀλλὰ δὲν ἀπεράσισε νὰ τῷ τὸ ἀνακοινώσῃ, ἀν πρῶτον δὲν ἐσυμφώνουν περὶ τῆς ἀμοιβῆς. Συνεπρόβουλον λοιπὸν περὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τότε ὁ δικηγόρος συμβούλευσεν αὐτὸν νὰ προσποιή-

ται τὸν τρελλὸν εἰς πᾶσαν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἀποτεινομένην αὐτῷ ἐρώτησιν καὶ εἰς ἀπάντησιν νὰ συρίζῃ.

Ἐφθασεν ἡ ἡμέρα τῆς δίκης, ὁ δὲ δικηγόρος ἐποίησεν ἔνστασιν ὅτι ὁ πελάτης του ἦν τρελλός· καὶ ἐπομένως ἀκαταλόγιστος· ἐζήτησε δὲ νὰ ἐπιστραφῶσιν αὐτῷ αἱ ὄρνιθες. Γενομένης τῆς ἐξετάσεως τοῦ κατηγορουμένου, οὗτος εἰς πᾶσαν ἀπάντησιν τοῦ δικαστοῦ ἀπήντα συρίζων. Πάντες ἐπίστευσαν ὅτι ὄντως ἐπάσχε τὰς φρένας ὁ λαθρέμπορος καὶ οὐ μόνον ἀπελύθη, ἀλλὰ καὶ αἱ ὄρνιθες τῷ ἀπιδόθησαν.

Τοῦτου κατορθωθίντες, ὁ δικηγόρος ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἀμοιβὴν τῶν κόπων του ὡς συνεφωνήθη. Ἄλλ' ὁ χωρικός εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δικηγόρου ἀπάντα συρίζων. Ἐνόησε τότε ὁ στρεψοδικὸς δικηγόρος ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πληρωθῇ παρὰ τοῦ χωρικοῦ ἄφ' οὗ ὁ ἴδιος ἐχαρκετῆρισεν αὐτὸν ἀκαταλόγιστον. Ὁρκίσθη λοιπὸν ἵνα μὴ ἐφεξῆς συμβουλεύσῃ πλέον τοιοῦτου εἶδους ὑπεράσπισιν εἰς τοὺς πελάτας του.

Ἀγχόνη διὰ Διοικητήν. — Ἐν Περουβίᾳ ἐπρόκειτο νὰ ἀπαγχονισθῇ κακοῦργός τις. Διετάχθη λοιπὸν ξυλουργός τις νὰ κατασκευάσῃ τὴν ἀγχόνην. Ἄλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν εἶχεν εἰσέτι πληρωθῇ δι' ἄλλας ἐργασίας τοῦ δημοσίου, δυσχερестήθη καὶ δὲν κατεσκεύασεν αὐτήν. Ἐφθασεν ἡ πρῶτα ἡ ὥρισμένη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς, ἀλλ' ὁ ξυλουργός οὐδὲ κἂν εἶχεν ἀρχίσει τὸ ἔργον του. Ὁ Διοικητής, μαθὼν τοῦτο, ἀνέβαλε τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ μηνύσας τῷ ξυλουργῷ ὅτι τὸν ζητεῖ, εἶπεν αὐτῷ.

— Διατί δὲν κατεσκεύασες τὴν ἀγχόνην, ἄθλις;

— Διότι εἰς τὸ ταμεῖον δὲν μετ' ἐπλήρωσαν, ἐξοχώτατε.

— Καὶ μήπως ὁ Ταμίας σὲ διέταξε νὰ κατασκευάσῃς αὐτήν; Ἴγὼς ἀνόητε, διέταξε

καὶ σὺ ἐτόλμησες νὰ μὴ μετ' ὑπακούσῃς; Ὁ ἀτιμωρηθῆς.

— Συγγνώμην, ἐξοχώτατε, εἶπε τρέμων ὁ ξυλουργός. Δὲν ἐγνώριζα ὅτι ἡ ἀγχόνη ἦτο διὰ τὴν ἐξοχώτητά σας, ἄλλως τε θὰ τὴν κατεσκεύαζα καὶ δωρεάν ἔτι.

Χρονικὰ ἀνοησιῶν. — Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ὁδοάρδος εἶχεν ἐν τῇ αὐλῇ του ἀστατεῖόν τινα, Μερλίον ὀνόματι, ᾧ ἀνέθηκε τὸ ἔργον νὰ τηρῇ βιβλίον εἰς ὃ νὰ σημειῶσιν ἅπαντες ἐν τῇ Αὐλῇ συμβαινόντων ἀνοησιῶν.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Βασιλεὺς ἠθέλησε νὰ πέμψῃ δι' ἐκτάκτου πεζοδρόμου σπουδαίας ἐπιστολὰς εἰς Ρώμην ἐπὶ γενναίᾳ μὲν ἀμοιβῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν Πάππαν ἐντὸς λίαν μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος. Οὐδεὶς ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν, διότι πάντες ἔβλεπον ὅτι ἀδύνατον τόσῳ ταχέως νὰ μεταβῇ τις εἰς Ρώμην. Αἴρνης ὅμως ἐνεφανίσθη τις, Βεκίνος καλούμενος, ὅστις ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν. Ὁ Μερλίνος ὅμως ἐσημείωσεν εἰς τὰ χρονικὰ τῶν ἀνοησιῶν τῆς Αὐλῆς ἀπὸ γεγονότος τοῦτο, ὅς ἀνοησίαν τοῦ Βασιλέως. Ἀναγνοὺς ὁ Βασιλεὺς τὴν σημείωσιν, ἠρώτησεν αὐτὸν διατί ἐθεώρει ὡς ἀνοησίαν τὸ συμβῆναι ἐκεῖνο;

— Διότι, ἀπήντησεν ὁ Μερλίνος, εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ ἢ εἰς Ρώμην μετάβασις ἐν τόσῳ μικρῷ χρονικῷ διαστήματι.

— Ἀλλὰ τότε ὁ Βεκίνος θὰ ἐπιστρέψῃ καὶ θὰ μοι φέρῃ τὸ ποσὸν ὅπερ ἔλαβεν, ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ὑπόθεσιν.

— Τότε τὸ πρᾶγμα ἀλλάσσει. Τότε καὶ ἐγὼ ἀπαλείφω τὴν σημειωθεῖσαν ἀνοησίαν τῆς Ἰμ. Μεγαλειότητος καὶ σημειῶ ἐκεῖνην τοῦ Βεκίνου.

Τὸ διατί. — Ἐν τινι χορῷ κυρία τις εὐειδῆς ἐχόρευσε μετὰ τινος νέου, ὅστις ἐνεθουσιά-

σθη διὰ τοῦτο τόσον, ὥστε ἀπέτεινεν αὐτῇ ἐπανεπιλημένως τὴν ἐρώτησιν, διατί ἐπροτίμησεν αὐτὸν παντὸς ἄλλου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι αὕτη θὰ τῷ ἀπάντα εὐνοικῶς.

Κατ' ἀρχὰς ἡ κυρία ἐπροσποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσεν εἰς ἄλλην ἐπαναλήψιν τῆς ἐρωτήσεως ἐπροσποιήθη ὅτι τῇ ἐπέσει τὸ ριπίδιόν της καὶ ἔκυψε νὰ τὸ λάβῃ, κτλ. Ἄλλ' ὁ κομψευόμενος νεανίας δὲν ἔπαυεν ἀποτεινὼν αὐτῇ τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν. Δυσχερестηθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ κυρία,

— Θέλετε νὰ σᾶς εἶπω τὸ διατί; Μάθετέ το. Ὁ σύζυγός μου μοὶ παρήγγειλε νὰ μὴ χορεύω μετ' ἄλλων, εἰμὴ μόνον μετ' ἐκεῖνων οἵτινες οὐδέποτε εἶναι πιθανὸν νὰ διεγείρωσιν ὑπονοίας εἰς τὸν κόσμον.

Ὁ νεανίας; ἔμεινεν ἐνεός.

Ἡγεμόνων ἐξαιρέσεις. — Ὁ Ἰάκωβος Δὲ Γάλλος, μέγας τῆς ἐποχῆς τοῦ ἱεροκῆρυξ, ἐν τινι διδασχῇ του κατέκρινε πολὺ τοὺς ἡγεμόνας, εἰπὼν ὅτι πάντες, θὰ κολασθῶσιν. Ἡ ἀστυνομία ἐκάλεσεν αὐτὸν τὴν ἐπιούσαν καὶ τὸν διέταξεν ἵνα κατὰ τὴν ἀκόλουθον κυριακὴν, καθ' ἣν θὰ ἐδίδασκε καὶ αὐτὸς ἀπ' ἀμβωνος, μετριάσῃ τὰς φράσεις του καὶ ποιήσῃ ἐξαιρέσεις ἡγεμόνων τινῶν.

Ὁ ἱεροκῆρυξ ὑπεσχέθη νὰ ὑπακούσῃ.

Τὴν ἐπομένην δὲ Κυριακὴν εἶπε τὰ ἐξῆς.

« Χθὲς, ὡμίλησα κατὰ τῶν ἡγεμόνων δι' ὑφους γενικοῦ, εἰπὼν ὅτι οὐδενὶ αὐτῶν ἀνήκει ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Διαδηλῶ σήμερον ὅτι δὲν ἐνόουν νὰ συμπεριλάβω πάντας ἀνεξεραίτως τοὺς ἡγεμόνας, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνους, οἵτινες συνεπλήρωσαν τὸν ἔτος τῆς ἡλικίας, καθόσον οἱ πρὸ τοῦ ἑτοῦς ἀποθνήσκοντες, ἴσως δὲν τιμωρηθῶσιν, ἅτε ἀμαρτήσαντες ἀνευ συναισθήσεως τῶν ἑαυτῶν πράξεων».

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὅτι τὴν ἐπιού-

σαν ὁ ἅγιος ἱεροκλήρυξ ἐτιμωρήθη ὑπὸ τῆς ἐξουσίας.

Πτώσις ὀδόντων. — Διάσημος ψεύστης παρπονείτο ὅτι ἀπώλεσε πάντα τοὺς ὀδόντας, λέγων ὅτι ἀγνοεῖ ποῦ ν' ἀποδώσῃ τοῦτο.

— Ἐγὼ σοὶ τὸ ἐξηγῶ, ἀπήντησεν εὐφυολόγος τις. Οἱ ὀδόντες σου ἐντρέπονται νὰ μένωσιν ἐντὸς στόματος αἰωνίως ψευδομένου, καὶ φεύγουσι.

Ἐμπόρων πωλήσεις. — Δύο ἔμποροι θέλοντες νὰ λογαριασθῶσιν ἤλθον εἰς ῥήξιν, διότι ὁ μὲν ἐξίτηι ν' ἀπατήσῃ τὸν δέ. Ὁ τελευταῖος εἶπε τῷ πρώτῳ:

— Ζητεῖς νὰ μὲ ἀπατήσῃς; Ἐσφαλές, διότι ἐγὼ γνωρίζω καὶ νὰ σὲ πωλήσω ἀκόμη, ὅχι δὲ ν' ἀπατηθῶ παρὰ εοῦ.

— Καὶ μήπως εἶναι δύσκολον, ἀπήντησεν ὁ ἄλλος, νὰ γνωρίζῃς νὰ μὲ πωλήσῃς; Δι' ἐμὲ εἶναι δύσκολον νὰ πωλήσω σὲ, ὅστις δὲν ἀξίζεις πεντάραν.

ΠΟΡΕΥΣΙΣ

Εἰς τὸν θάνατον τοῦ φίλου

X. A. K.

Καὶ ἄλλη ἔφυγ' ὑπαρξίς πολῦτιμος, ὠραία!
Καὶ ἄλλο ὄμμα κλαίουσιν οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι...
Ὡς κεραυνὸς ἐπέπεσεν ἡ φήμ' ἢ φρικαλέα,
Κ' ἐν ἔτι ἔγλυψ' ὄνομα τοῦ Χάρωνος ἢ σμιλη.

Καὶ ἔκυψε τὴν κεφαλὴν τὴν νεκρὰν μακρὰν μας
Ὅ μέχρι χθὲς μαρμάρινον κατέγων εὐρωστίαν!
Ὡ! ἔχομεν τὴν συμφορὰν αὐτοῦ ὡς συμφορὰν μας,
Καὶ θύομεν μὲ δάκρυα πικρὰ εἰς τὴν φιλίαν.

Ναί, εἶν' ὁ κόσμος ὄνειρον, καὶ εἶναι ματαιότης.
Τις τὸ ἀρνεῖται; Πλὴν ἀλλὰ συγγρόνως εἶναι χλεῦθ.
Ἡ Μοῖρα, ἢ διέπουσα τὰ σύμπαντα Θεότης,
Ἐξίσου νέους, γέροντας, καλοὺς, κακοὺς φονεῖει!ἥ.

Ὡ! εἶν' ὁ βίος σαρκασμὸς καὶ χλεῦθ ἐν μαγείᾳ!
Χθὲς ἔτι ἐν τῷ μέσῳ μας φαιδρότατος ὤμλει,

Χθὲς ἔτι ἦν ὅλος ζωὴ καὶ θάρρος καὶ καρδία...
Καὶ ἡμῶς... σήμερον νεκρὸν τὸν κλαίομεν οἱ φίλοι!

Καὶ οἱ γονεῖς; Ὡ! ... ἄφετε!.. τὴν δύναμιν δὲν ἔχω
Ἐν τῇ μεγάλῃ συμφορᾷ νὰ τοὺς παρηγορήσω.
Τὸν χάρτην ἐὼν δύναμαι μὲ δάκρυα νὰ βρέχω,
Ἄλλ' ἡμῶς πῶς θὰ δυνηθῶ Ἡφραΐστειον νὰ σῶσω;

Καὶ εἶναι νῦν ἡφραΐστειον δεινῆς ἀπελπισίας
Ἐκείνων ἢ ταλαίπωρος, ἢ πάσχουσα καρδία,
Ἐσβέσθη πλέον δι' αὐτοὺς ἐντὸς μιᾶς πρωΐας
Ἐτῶν τριάκοντα χαρὰ, ἑλπίς, εὐδαιμονία.

Καὶ ἐτελεύτησε μακρὰν... εἰς χώραν Ἰταλίαν!
Κι' ἀδυνατῶ τὸν τάφον τοῦ μὲ ἀνθρῶ καὶ νὰ βάνω.
Ἀπέθανε καὶ οὔτε κἂν δὲν ἔχω τὴν ἐλπίδα
Νὰ κλαύσω εἰς τὸ μνημᾶ του τὸ φιλιτατον ἐπάνω!

Ὡ! διατὶ ἐπέτρεψες, Θεέ, νὰ ἀποθάνῃ;
Δὲν ἦτον ὑπαρξίς ἀγνή, εὐαίσθητος, γενναία;
Δὲν εἶχ' αἰσθήματα λαμπρὰ;.. καὶ ἡμῶς.. ἡμῶς, πλάνη,
Καλύπτει νῦν τὸν τάφον του ἡ κλαυθμηρὰ ἰτέα!

Καὶ ἔκλαυσαν, καὶ ἔκλαυσαν οἱ φίλοι καὶ οἰκεῖοι,
Ἄλλ' ἡμῶς.. φεῦ! τὰ δάκρυα νεκροῦ δὲν ἀναζῶσι!
Ὅταν τὸ γόνυ τοῦ θνητοῦ ὁ Χάρων παραλύῃ,
Ἡ Μοῖρα πλέον γέγραφε... καὶ οἱ παλμοὶ σιγῶσι!

Κοιμήσου, φίλε προσφιλεῖ, εἰς νύκτα αἰωνίαν.
Ἀκούοντες ἐν τῷ βίῳ σου ἐμόχθεις ἀνευδότως.
Ἐμόχθησες... καὶ διατὶ; διὰ τὴν εὐτυχίαν...
Καὶ ἀντ' αὐτῆς; ἐκέρδισες τὸ τῶν Νερτέρων σκότος!

Κοιμοῦ, ψυχὴ πολῦτιμος, καὶ μὴ μᾶς λησμονήσῃς.
Ὅ τάφος ἂν τὸ σῶμά σου ἐγκλείῃ τὸ ἀκαμῖον,
Ἄλλ' εἰς τὴν γῆν ἀνάμνησιν γλυκεῖαν θὰ ἀφίσῃς.
Φίλος πολῦτιμος ὡς σὺ, δὲν λησμονεῖται πλέον.

1875

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ ΙΒ'. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Κάλλος — Ἄλλος — Ἀάλος — Σάλος

Λύσις τοῦ Γρίφου

Μὴ ἐπιχαιρε ἐπὶ χρήμασιν ἀδίκους.

Τὴν λύσιν μόνου τοῦ αἰνίγματος ἔπεμψαν
οἱ κκ. Ἱερῶν Κοινοδάρης καὶ Πρ. Ἀδαμόπουλις.

Τὴν λύσιν δὲ μόνου τοῦ γρίφου οἱ κκ. Ἴω.

Χ. Κούρτελης καὶ Δ. Χωρφαῶς.